

Posudek na diplomovou práci Michaely Klepáčkové

“Feminism and Mythopoetics in Angela Carter’s *The Bloody Chambers and Other Stories* and *Nights at the Circus*”

Jako téma své diplomové práce si Michaela Klepáčková zvolila feministickou perspektivu a pojetí mýtu ve dvou románech jedné z nepozoruhodnějších spisovatelek druhé poloviny dvacátého století Angely Carterové, *The Bloody Chamber and Other Stories* (1979) a *Nights at the Circus* (1984). Carterová patří do té skupiny britských spisovatelů, podobně jako například John Fowles, Salman Rushdie či Peter Ackroyd, kteří ve svých dílech vytváří ucelený fiktivní svět založený na dodržování a opakování několika základních pravidel a rysů, včetně těch, které odporují tradičnímu románovému realismu či naturalismu. Navíc jsou její díla komplexní i po formální stránce, a to jak narativní a stylistické, tak po jazykové: najdeme zde kombinace nejrůznějších žánrů, vypravěčských perspektiv a strategií, včetně mnohých postmodernistických, širokou škálu postav a prostředí, od skutečných, realistických až po surrealistické, bizarní či nadpřirozené. Pozoruhodný je také její jazyk, který se obratně osciluje mezi metaforickou bohatostí a všední přímočarostí, prozaičností, a místy až hrubostí či vulgárností. Obě výše zmíněná díla se vyznačují právě těmito rysy, které vytvářejí osobitou poetiku a symboliku, které přesahují hranice jejich dějového rámce a tudíž umožňují rozmanitou interdisciplinární interpretaci, jíž se ve své práci diplomantka úspěšně zhostila.

Diplomová práce Michaely Klepáčkové je zajímavá jak po formální (jazykové i stylistické), tak po obsahové stránce. Diplomantka demonstruje své porozumění rozmanitým významovým rovinám obou diskutovaných děl, což ji umožňuje i jejich úspěšné a komplexní srovnání. Z její argumentace je tak jasně patrné vymezení jak významu a role mýtu, tak užití feministické perspektivy v jednotlivých dílech, a to zejména Carterové osobitého přístupu k oběma těmto fenoménům: na jedné straně kritické demytizace a chápání mýtu jako konzervačního nástroje pro upevnění a zachování statu quo (často neodůvodněně zaujatého proti jednotlivcům či skupinám), na druhé straně jeho vnímání jako nezastupitelného komponentu kolektivní sociálně-kulturní identity. I feministické hledisko Carterové je velmi specifické, umírněné, nemilitantní a sebereflexivní, a jako takové se stala častým terčem kritiky svých radikálnějších souputnic. Práce má jasnou a logickou strukturu, její teoretická část pečlivě a trpělivě připravuje půdu pro následující analytické pasáže nastíněním a diskusí základních teoretických pojmů a konceptů klíčových k pochopení Carterové narativního stylu a mytopoetiky, od postmodernismu a magického realismu k dekonstrukci tradičního mýtu a feministické perspektivě. Praktická část pak tyto elementy dokumentuje na dvou výše zmíněných vybraných textech Carterové.

Diplomantka své argumenty dokládá častými citacemi z primárních i sekundárních zdrojů. Je nutné ocenit velmi pestrou a širokou škálu sekundární literatury (včetně elektronických zdrojů), se kterou diplomantka pracuje, a která převyšuje požadavky na tento typ závěrečné práce. V jejich užití (tj. přímé a nepřímé citaci) nicméně zároveň vidím určitou slabinu této práce – zatímco v teoretické části je to postup zcela legitimní a dokonce navýsost žádoucí, v analytických pasážích bych očekával, že budou ustupovat do pozadí a naopak bude převažovat autorský text. To se ale bohužel diplomantce především v podkapitolách pojednávajících o *The Bloody Chamber and Other Stories* moc nedaří, a její text tak často působí dojmem (ač erudované a vyčerpávající) rešerše na téma kritické recepce Carterové díla – dozvídáme se o analytickém čtení nejrůznějších kritiků a literárních teoretiků (Franková, Gamble, Dunker, Atwood, Rose, Bettelheim, atd.), ale jen málo o čtení a pohledu autorky samotné. Je to škoda, protože autorka evidentně má co nabídnout, jak dokazuje v závěrečné podkapitole IX.5. „Genre mixture: fairy tale, pornography, Gothic“, která má tak z této kapitoly největší praktickou „přidanou hodnotu“. Výrazně lepší je situace u *Nights at the Circus* (snad s výjimkou podkapitol X.3. a X.8.), kde diplomantka mnohem více pracuje

s primárním textem a sekundární odkazy využívá spíše jako podporu své argumentace a analýzy.

Přesto se domnívám, že diplomová práce Michaely Klepáčkové je zajímavá, dobře strukturovaná, a podepřená znalostí a využitím primárních i relevantních sekundárních zdrojů. Proto práci doporučuji k obhajobě a v závislosti na průběhu obhajoby předběžně navrhuji hodnocení **velmi dobře až výborně**.

V Praze 31.5.2013

.....
PhDr. Petr Chalupský, PhD.
vedoucí práce